

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace má důležité postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří ke znakům všeobecné vyspělosti absolventa naší základní školy. Jazykové vzdělávání vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a sdělovat svoje myšlenky a pocity, účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání, to vše v ústní i písemné podobě.

Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím těchto předmětů: český jazyk a literatura, anglický jazyk a německý jazyk.

Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 1. stupně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Vzdělávací obsah tohoto oboru je rozdělen do tří složek : Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova. Ve výuce se obsah složek vzájemně prolíná.

Časová dotace v jednotlivých ročnících je uzpůsobena takto:

Ročník 1., 2., ročník: 9 hodin

Ročník 3.: 8 hodin týdně

4.,5.ročník: 7 hodin týdně

Na 1. stupni je naším prvořadým cílem vytvořit žákům vzdělávací nástroje – čtení a psaní. Přitom klademe důraz na čtení s porozuměním a spisovnou podobu jazyka, tvůrčí činnost, spolupráci a vytváření správných postojů k učení.

Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších předmětech a oborech.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách a směřuje k osvojování a rozvíjení čtenářských dovedností žáků, obohacování jejich slovní zásoby, k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání a vytváření vztahu k literárním hodnotám. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s knihou, časopisy a texty na internetu. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky.

V rámci tohoto předmětu jsou naplňovány tyto výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- seznamujeme žáky s metodami potřebnými k osvojování učiva
- vedeme žáky k využívání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech

- vedeme žáky k systematickému vyhledávání informací a jejich využití v procesu učení
- vedeme žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojení
- seznamujeme je s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem
- budujeme u žáků pozitivní vztah ke čtení, zdokonalování se a posuzování vlastního pokroku

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k samostatnému řešení problému, popřípadě za pomoci učitele nalézají pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- klademe důraz na samostatné odstraňování případných chyb v textu a odůvodnění správného řešení
- motivujeme žáky k nalézání různých řešení problému a dokončování úkolů
- vedeme žáky k hodnocení dosažených výsledků

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke zdokonalování ve výstižném a kultivovaném projevu
- vedeme žáky k porozumění probíraným literárním textům
- pomocí literárního i gramatického učiva motivujeme žáky k rozšiřování slovní zásoby
- podporujeme u žáků správné vyjadřování, srozumitelné a souvislé, vedeme je ke správné stavbě větných celků, k vyprávění, k prezentaci svých myšlenek
- podporujeme dovednost naslouchání druhým a obhájení svého názoru

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci a diskuzi v malých skupinách i v rámci celé třídy
- podporujeme spolupráci na vytváření pravidel ve třídě a při práci v týmu
- motivujeme žáky k vzájemnému respektu a úctě k sobě samému i k druhým lidem, pomáháme mu budovat sebedůvěru
- motivujeme žáky k rozpoznání nevhodného chování, uvědomění si možných důsledků
- vyžadujeme, aby žák respektoval pokyny pedagogů

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s naším slovesným dědictvím a učíme je chápat jeho význam, budujeme smysl pro kulturu a tvořivost
- vedeme žáka k zodpovědnosti, k tomu, aby dokázal požádat o pomoc a pomoc nabídnout
- seznamujeme žáky s literárními díly jiných národů a etnik, odmítáme xenofobii
- vedeme žáky k uvědomění si svých práv a povinností, respektování druhých lidí, odmítání hrubého jednání

Kompetence pracovní

- vyžadujeme dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní

- vedeme žáky k přípravě a udržování pořádku jejich učebního prostoru
- vedeme žáky k ochraně kulturních a společenských hodnot

Kompetence digitální

- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- učíme žáky využívat digitální technologie k usnadnění, zefektivnění a zkvalitnění výsledků své práce
- žáci jsou vedeni k vytváření a upravování digitálního obsahu a vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků

Předmětem se prolínají tato průřezová témata:

MDV – Receptivní činnosti - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu.

MDV – Receptivní činnosti - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných medií, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).

MDV – Receptivní činnosti - Stavba mediálních sdělení

Příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající).

MDV – Receptivní činnosti - Vnímání autora mediálních sdělení

Identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu.

MDV - Receptivní činnosti – Fungování a vliv médií ve společnosti – Organizace a postavení médií ve společnosti, faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na

jejich chování, způsoby financování médií a jejich dopady, vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy. Role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování, role médií v politickém životě (před volební kampaně a jejich význam), vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti), role médií v politických změnách).

MDV -Produktivní činnosti -Tvorba mediálního sdělení – tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení.

Multikulturní výchova – kulturní diference

Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako nedílná jednota tělesné a duševní schránky i jako součást etnika, poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy, základní problémy sociokulturních rozdílů v ČR a v Evropě)

Multikulturní výchova – lidské vztahy

Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvi k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium.

OSV – Sociální rozvoj – komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbální sdělování), specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu – rétorika), dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů), komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.), efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace, pravda, lež a předstírání v komunikaci.

OSV - Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednosti navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.), rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny), rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence.

OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 1.

Očekávané výstupy

Komunikační a slohová výchova

- ČJL -3-1-04 pečlivě vyslovuje nebo opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- ČJL -3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním
- *Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření*
- *ČJL-3-1-04 p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání*
- *ČJL-3-1-08 p zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním*

Jazyková výchova

- ČJL -3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- *Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření*
- *ČJL-3-2-01 p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy*
Rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
Tvoří slabiky
Rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky

Literární výchova

- ČJL -3-3-03 odlišuje pohádku od ostatních vyprávění

Dílčí výstupy

Komunikační a slohová výchova

- píše jednotlivá písmena abecedy tiskací i psací, malá i velká, interpunkční znaménka
- písmena správně přečte, vysloví
- rozlišuje věty, slova, slabiky a hlásky /písmena/
- správně artikuluje, mluví ve výuce spisovně
- hlasitě čte jednoduché věty se správnou intonací
- rozumí přečtené větě, dokáže ji opakovat
- dokáže jednoduchou větu smysluplně doplnit
- dokáže dramatizovat jednoduchý text přiměřeně věku
- dokáže vyprávět pohádku a příběh podle obrázkové osnovy
- dokáže zdvořile vystupovat, pozdravit, omluvit se
- sedí při psaní a zvládá základní hygienické návyky
- píše správné tvary písmen a číslic
- napíše slabiky, jednoduchá slova, krátké věty
- dokáže přepsat tištěný text do psací podoby

Jazyková výchova

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova

- rozlišuje jednotlivé hlásky a správně je vyslovuje
- skládá slabiky a slova
- čte slabiky a slova
- tvoří jednoduché věty
- hlasitě čte jednoduché věty se správnou intonací

Literární výchova

- naučí se zpaměti krátkou báseň, snaží se o recitaci
- dokáže vyprávět krátkou pohádku a odliší ji od jiného literárního útvaru
- vybaví si a čte nějaký dětský časopis

Učivo

Čtení - praktické čtení, technika čtení

Naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé), věcné naslouchání (pozorné, soustředěné)

Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) komunikační žánry - pozdrav, oslovení, omluva, prosba

Písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem), technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu

Zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)

Poslech literárních textů

Zážitkové čtení a naslouchání

Základní literární pojmy - rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka, báseň

Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace

Průřezová témata

MKV – Kulturní diference

Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti. Člověk jako nedílná jednota tělesné a duševní stránky, ale i jako součást etnika.

MKV – Lidské vztahy

Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci. Udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou zájmovou nebo generační příslušnost.

MDV – Receptivní činnosti Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě.

Mezipředmětové vztahy

M - počítání slabik, slovní úlohy

HV – lidová říkadla a jejich zhudebnění, lidové písně, správné dýchání, tvoření hlasu, hry na rozvoj sluchového vnímání

VV – ilustrace přečteného textu

PV – loutky

PRV – výchova ke zdraví

TV – správné držení těla

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 2.

Očekávané výstupy

Komunikační a slohová výchova

- ČJL -3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
  - ČJL -3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
  - ČJL -3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev
  - ČJL -3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
-
- *Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření*
  - *ČJL-3-1-02 p rozumí pokynům přiměřené složitosti*
  - *ČJL-3-1-05 p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání*
  - *ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen*
Spojuje písmena a slabiky
Převádí slova z mluvené do psané podoby
Dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost

Jazyková výchova

- ČJL -3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená
- ČJL -3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky

Literární výchova

- ČJL -3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších

Dílčí výstupy

Komunikační a slohová výchova

- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- spisovně se vyjadřuje v krátkých větách
- vyjadřuje svůj názor a svoje pocity
- porozumí písemné nebo mluvené zprávě a vzkazu
- volí vhodné tempo řeči
- pokouší se krátce a jednoduše popsat svoje zážitky
- dokáže seřadit ilustrace podle dějové posloupnosti a vyprávět podle nich jednoduchý příběh
- čte plynule jednoduché texty hlasitým a tichým čtením
- správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje svůj písemný projev
- dokáže správně napsat velká tiskací písmena
- napíše adresu a krátký dopis

- rozlišuje, co je nadpis a odstavec
- užívá správně diakritická znaménka

Jazyková výchova

- seřadí abecedu, dokáže poskládat slova podle abecedy
- dokáže rozlišit větu jednoduchou a souvětí
- pozná druhy vět, umí je napsat se správnými znaménky
- utvoří smysluplnou větu z nabídky slov
- rozlišuje slovo nadřazené, podřazené a souřadné
- rozlišuje hlásky (samohláska krátké a dlouhé, souhlásky tvrdé, měkké a obojetné)
- správně vyslovuje a píše souhlásky znělé a neznělé na konci slov, učí se psát tyto souhlásky uvnitř slov
- vyslovuje a píše slova se slabikami bě,pě,vě,mě,dě,tě,ně
- rozdělí běžné slovo podle slabik na konci řádku
- seznamuje se se slovními druhy, učí se poznávat podstatná jména, slovesa a předložky v textu
- učí se rozlišovat podstatná jména vlastní a obecná

Literární výchova

- čte plynule jednoduché texty
- užívá správný slovní přízvuk a přirozeně intonuje
- čte a vnímá jednoduché přiměřené texty s porozuměním
- dokáže naslouchat uvědoměle poezii a próze
- spojuje obsah textu s ilustrací
- dokáže převyprávět pohádku nebo povídku o dětech
- učí se recitaci a správné intonaci v básni
- seznamuje se s pojmy verš, rým, rytmus, přízvuk, vyprávění, děj, divadlo a divadelní prostředí
- dokáže jednoduše doporučit knihu k přečtení
- domýšlí jednoduché příběhy

Učivo

Čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné a plynulé)

Naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé), věcné naslouchání (pozorné, soustředěné),

Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)

vyjadřování závislé na komunikační situaci, základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)

komunikační žánry - pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz

Písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem), technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu

Zvuková stránka jazyka – modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)

Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov

Tvarosloví – slovní druhy

Skladba – věta jednoduchá a souvětí,

Pravopis – lexikální

Poslech literárních textů

Zážitkové čtení a naslouchání

Základní literární pojmy - rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka, báseň, spisovatel, básník, kniha, čtenář

Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod

Průřezová témata

MKV – Kulturní diference

Člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika.

MKV – Lidské vztahy

Udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou zájmovou nebo generační příslušnost.

MDV – Receptivní činnosti -Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě. Rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních a společensky významných.

Mezipředmětové vztahy:

HV – zhudebnění říkadel, správná intonace, správné dýchání

PRV – povídky o zvířatech

VV – ilustrace, výtvarné pojetí vyprávění, výtvarné dotváření textu, kulisy k dramatizaci, obrázková osnova

TV – správné držení těla, kondiční cvičení, tělovýchovné chvílky

PV – kulisy k dramatizaci

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 3.

Očekávané výstupy

Komunikační a slohová výchova

- ČJL -3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- ČJL -3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- ČJL -3-1-06 volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- ČJL -3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- ČJL -3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
-
- *Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření*
- *ČJL-3-1-01 p čte s porozuměním jednoduché texty*
- *ČJL-3-1-06 p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání*
- *ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty*

Jazyková výchova

- ČJL -3-2-02 vyhledá v textu slova příbuzná
- ČJL -3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- ČJL -3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- ČJL -3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- ČJL -3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- ČJL -3-2-08 odůvodňuje a píše správně i/y po měkkých a tvrdých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, , ú/ů bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických příkladech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování
-
- *Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření*
- *ČJL-3-2-08 p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech*

Literární výchova

- ČJL -3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- ČJL -3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- ČJL -3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností
- *Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření*
- *ČJL-3-3-01 p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně*
- *ČJL-3-3-02 p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací*
Při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Dílčí výstupy

Komunikační a slohová výchova

- čte plynule, výrazně a s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a obsahu
- čte potichu i předčítá nahlas
- dokáže se v textu orientovat
- snaží se o využití četby jako zdroje poznatků
- rozumí přiměřeným písemným i mluveným pokynům
- dokončí příběh s otevřeným koncem
- reprodukuje obsah čteného i slyšeného textu přiměřené náročnosti
- respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru
- volí vhodné prostředky verbální a nonverbální komunikace v běžných školních i mimoškolních situacích
- v krátkých mluvních projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- pečlivě vyslovuje a artikuluje, rozlišuje správnou a nesprávnou výslovnost
- vede telefonický rozhovor
- je schopen srovnat ilustrace podle posloupnosti a vyprávět podle ilustrací jednoduchý příběh
- píše čitelně a úhledně
- dokáže napsat několik vět na dané téma, například formou vypravování nebo jednoduchého popisu, dbá na správný slovosled
- napíše krátký dopis, pohlednici s adresou

Jazyková výchova

- dokáže vyhledat v textu slova příbuzná, najít kořen u jednoduchých příbuzných slov
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru, zejména slovní druhy ohebné
- ovládá pádové otázky
- rozlišuje podstatná jména obecná a vlastní, ovládá pravopis v typických příkladech vlastních jmen osob, zvířat a zeměpisných názvů
- u podstatných jmen dokáže určit rod, číslo a pád
- u sloves se učí určit osobu, číslo a čas
- v mluveném projevu užívá správné gramatické tvary podstatných, přídavných jmen a sloves
- vyjmenuje obojetné souhlásky, vyjmenuje vyjmenovaná slova a správně je napíše, použije je v textu
- ovládá pravopis slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě ve slovech
- ví, v kterých případech psaní slov použije ú-ů
- ovládá abecedu, dokáže najít pojmy ve slovníku
- rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, spojuje věty v souvětí, doplňuje souvětí

Literární výchova

- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- přednáší z paměti texty přiměřené věku ve vhodném frázování a tempu
- seznamuje se s divadlem, ví, kdo je režisér, herec
- dokáže pracovat tvořivě s literárním textem podle svých schopností s dopomocí učitele
- vede čtenářský deník
- vypráví pohádky, povídky, dokončuje děj, dramatizuje

Učivo

Čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné a plynulé, znalost orientačních prvků v textu) věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)

Naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem), věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)

Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci, základní komunikační pravidla, komunikační žánry – vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu, mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)

Písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem), technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu), žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení, vzkaz, pozvánka

Zvuková stránka jazyka – modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)

Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov

Tvarosloví – slovní druhy

Skladba – věta jednoduchá a souvětí

Pravopis – lexikální, základy morfologického pravopisu

Poslech literárních textů

Zážitkové čtení a naslouchání

Základní literární pojmy – divadelní přestavení, režisér, herec

Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod

Průřezová témata

MKV – Kulturní diference

Poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců, nebo příslušníků etnik žijících v místě školy.

MKV – Lidské vztahy

Vztahy mezi kulturami, (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti), předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace), důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích, uplatňování principu slušného chování

(základní morální normy).

MDV –Receptivní činnosti - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů), hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením.

MDV – Receptivní činnosti - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce, rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem.

Mezipředmětové vztahy

M – slovní úlohy

HV – zhudebnění říkadel, správná intonace, správné dýchání, rytmus a

rým PRV – povídky o zvířatech, popis zvířete, vycházky, zeměpisné názvy

VV– ilustrace, výtvarné pojetí vyprávění, výtvarné dotváření textu, kulisy k dramatizaci, leporela

TV – správné držení těla, kondiční cvičení, tělovýchovné

chvilky PV – kulisy k dramatizacím

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 4.

Očekávané výstupy

Komunikační a slohová výchova

- ČJL -5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- ČJL -5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- ČJL -5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně jí užívá podle komunikační situace

- *Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření*
ČJL-5-1-05 p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
Má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování

Jazyková výchova

- ČJL -5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- ČJL -5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- ČJL -5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách

- *Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření*
ČJL-5-2-08 p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
Určuje samohlásky a souhlásky
Seřadí slova podle abecedy
Správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě – tě – mě- bě- pě – vě- mě
Správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

Literární výchova

- ČJL -5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je

- *Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření*
ČJL-5-3-01 p dramatizuje jednoduchý příběh
Vypráví děj shlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek

Dílčí výstupy

Komunikační a slohová výchova

- používá uvědoměle jazyk jako prostředek komunikace, odlišuje řeč přímou od ostatního textu
- snaží se o odlišení podstatných a okrajových informací
- vypravuje příběh podle osnovy
- sestavuje jednoduchou osnovu příběhu, člení podle ní text na odstavce, použije vhodný nadpis
- popíše výstižně jednoduchou věc

- při vypravování nebo popisu užívá vhodné jazykové prostředky, vyjadřuje se spisovně, používá slova výstižná, citově zabarvená, vhodné spojky apod.
- umí se dobře vyjadřovat v různých situacích
- dokáže napsat středně dlouhý dopis se správnou adresou, oslovením a zakončením dopisu

Jazyková výchova

- rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, souznačná, protikladná, citově zabarvená, nespisovná
- rozlišuje běžná slova ohebná a neohebná, zařazuje je správně k slovnímu druhu
- rozlišuje část předponovou, kořen slova a část příponovou
- rozlišuje předpony a předložky, ovládá jejich pravopis
- vyjmenuje vzory podstatných jmen, dokáže u podstatných jmen určit rod, číslo, pád a vzor
- píše správně vlastní jména v jednoslovných názvech
- určí osobu číslo a čas u sloves
- rozlišuje u sloves způsob oznamovací, rozkazovací
- rozlišuje, co je neurčitek, zvrtné sloveso
- časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím v oznamovacím způsobu
- orientuje se v abecedních seznamech /telefonních, rejstřících, slovnících/
- ovládá pravopis i-y po obojetných souhláskách
- rozlišuje větu jednoduchou a souvětí
- dokáže ve větě jednoduché najít základní skladební dvojici, rozvíjí větu holou
- ovládá pravopis i-y v příčestí minulém, je-li podmět vyjádřen
- spojuje věty jednoduché v souvětí vhodnými spojovacími výrazy
- tvoří souvětí podle vzoru

Literární výchova

- čte intonačně správně, nahlas, používá správně sílu i barvu hlasu, ovládá tiché čtení
- rozumí přiměřeně náročnému textu a umí ho reprodukovat
- dokáže si vybrat četbu podle svého zájmu
- vede čtenářský deník
- seznamuje se s autory dětských knih /próza i poezie/
- dramatizuje přiměřený text, dokáže se vžít do role, k dramatizaci využívá i loutek
- dokáže vést jednoduchý rozhovor o přečtené knize, vyjadřuje své pocity z četby, doporučí přečtenou knihu spolužákům
- dokáže jednoduše zhodnotit jednání literárních postav
- seznamuje se literárními pojmy – rytmus básně, pověst, povídka, bajka, hlavní a vedlejší postavy
- navštěvuje divadelní představení, ví, co je jednání, dokáže o divadelním představení vést jednoduchý rozhovor

Učivo

Čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné a plynulé, znalost orientačních prvků v textu) věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)

Naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem), věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)

Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci, základní komunikační pravidla,

komunikační žánry – vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu, mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)

Písemný projev - žánry písemného projevu: dopis, popis, inzerát, jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník) vypravování

Zvuková stránka jazyka – modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)

Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov

Tvarosloví – slovní druhy

Skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice

Pravopis – lexikální, základy morfologického pravopisu (koncovky podstatných jmen) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

Poslech literárních textů

Zážitkové čtení a naslouchání

Základní literární pojmy – literární druhy a žánry: báseň, povídka, bajka

Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod

Průřezová témata

MKV – Kulturní diference

Základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě.

MKV – Lidské vztahy

Význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti, tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého.

MDV – Receptivní činnosti- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel, identifikování základních orientačních prvků v textu.

MDV – Receptivní činnosti- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných medií, jako reprezentace reality), vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje).

MDV – Receptivní činnosti - stavba mediálních sdělení

Příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií).

MDV – Receptivní činnosti - vnímání autora mediálních sdělení

Identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení, výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci.

Mezipředmětové vztahy

M – slovní úlohy

HV – zhudebnění říkadel, správná intonace, správné dýchání, lidová píseň

PŘÍR – povídky o zvířatech, popis zážitků z vycházky

VL – zeměpisné názvy

VL – ilustrace, výtvarné pojetí vyprávění, výtvarné dotváření textu, kulisy k dramatizaci, obrázková osnova

TV – správné držení těla, kondiční cvičení, tělovýchovné chvílky

PV – kulisy k dramatizaci

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 5.

Očekávané výstupy

Komunikační a slohová výchova

- ČJL -5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
  - ČJL -5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
  - ČJL -5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
  - ČJL -5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
  - ČJL -5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
  - ČJL -5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
  - ČJL -5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti
- *Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření*
- ČJL-5-1-07 p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- ČJL-5-1-09 p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- Opisuje a přepisuje jednoduché texty*
- Píše správně a přehledně jednoduchá sdělení*
- Píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy*
- Ovládá hůlkové písmo*
- Tvoří otázky a odpovídá na ně*
- ČJL-5-1-10 p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích

Jazyková výchova

- ČJL -5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
  - ČJL -5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov, využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
  - ČJL -5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
  - ČJL -5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
  - ČJL -5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
  - ČJL -5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu
- *Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření*
- ČJL-5-2-03 p pozná podstatná jména a slovesa
- ČJL-5-2-06 p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího

Literární výchova

- ČJL -5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností , tvoří vlastní literární text na dané téma
- ČJL -5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- ČJL -5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

- *Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření*

ČJL-5-3-02 p dramaturgizuje jednoduchý příběh

Vypraví děj shlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek

Čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy

Určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti

ČJL-5-3-04 p rozlišuje prózu a verše

Rozlišuje pohádkové prostředí od reálného

Ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Dílčí výstupy

Komunikační a slohová výchova

- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk
- ověřuje fakta pomocí otázek nebo podle dostupných informací
- volně reprodukuje text a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- vytvoří zkrácený zápis textu
- posuzuje úplnost či neúplnost zadání
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, dokáže zanechat písemný vzkaz nebo vzkaz na záznamníku
- užívá vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči
- zapojuje se do diskuse, umí ji řídit, zná základní zásady komunikace a pravidla dialogu
- dokáže rozpoznat manipulativní komunikaci v reklamě
- volí náležitou intonaci, pauzy a tempo své řeči podle situace
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně jí užívá
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry /zpráva, oznámení, příspěvek do časopisu, pozvánku/
- sestaví osnovu popisu nebo vyprávění a na jejím základě i mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti, zachovává linii příběhu
- samostatně připraví a s pomocí textu přednese referát přiměřený věku

Jazyková výchova

- porovnává význam slov, rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- ve slově rozlišuje kořen, část předponovou, příponovou a koncovku
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov v textu
- určuje rod, číslo, pád a vzor u podstatných jmen
- podstatná jména podle vzorů skloňuje, umí správně napsat jejich koncovky
- určí druhy přídavných jmen
- správně napíše koncovky přídavných jmen měkkých a tvrdých
- dokáže časovat sloveso ve všech časech v oznamovacím způsobu
- u sloves určí osobu, číslo, čas a způsob
- pozná zvrtné sloveso
- rozlišuje jednoduché a složené slovesné tvary

- vyhledává základní skladební dvojici
- označí pojem přičestí minulé, užívá shodu přísudku s podmětem
- rozlišuje podmět holý, rozvitý a několikanásobný
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, dokáže změnit větu jednoduchou na souvětí
- vhodně užívá spojovacích výrazů
- píše správně bě-bje, vě-vje, mě-mně, pě
- píše správně i-y po obojetných souhláskách a seznamuje se s pravopisem běžně užívaných cizích slov

Literární výchova

- čte přiměřeně rychle a plynule, intonačně správně, s prvky uměleckého přednesu
- vyjadřuje své dojmy z četby, divadla, filmu, dokáže je zaznamenat
- reprodukuje volně text podle svých schopností,
- dokáže vytvořit vlastní literární text na dané téma
- rozlišuje umělecký a neumělecký text
- používá elementární literární pojmy – verš, rým, přirovnání, zosobnění
- výrazně přednáší vybrané texty

Učivo

Čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné a plynulé, znalost orientačních prvků v textu) věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)

Naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem), věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)

Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci, základní komunikační pravidla, komunikační žánry – vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu, mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)

Písemný projev - žánry písemného projevu: dopis, popis, inzerát, jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník) vypravování

Zvuková stránka jazyka – modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)

Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka), slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma

Tvarosloví – slovní druhy, tvary slov

Skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice

Pravopis – lexikální, základy morfologického pravopisu (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

Poslech literárních textů

Zážitkové čtení a naslouchání

Základní literární pojmy – literární druhy a žánry: verš, rým, přirovnání

Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod

Průřezová témata

MKV – Lidské vztahy

Lidská solidarita, osobní příspěvi k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.

MDV – Receptivní činnosti -Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá, identifikace zjednodušených mediálních sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).

MDV – Receptivní činnosti - stavba mediálních sdělení

Principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), nezábavní principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost), příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající).

MDV – Receptivní činnosti- vnímání autora mediálních sdělení

Prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu.

MDV - Receptivní činnosti – Fungování a vliv médií ve společnosti – Organizace a postavení médií ve společnosti, faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování, způsoby financování médií a jejich dopady, vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy. Role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování, role médií v politickém životě (před volební kampaně a jejich význam), vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti), role médií v politických změnách).

MDV -Produktivní činnosti -Tvorba mediálního sdělení – tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení.

OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium.

OSV – Sociální rozvoj – komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbální sdělování), specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu – rétorika), dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů), komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.), efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresii a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace, pravda, lež a předstírání v komunikaci.

OSV - Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednosti navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.), rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny), rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence.

OSV – Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci

Mezipředmětové vztahy

M – slovní úlohy

HV – zhudebnění říkadel, správná intonace, správné dýchání, rytmus, lidová slovesnost PŘÍŘ – popis zvířete

VL – víceslovné zeměpisné názvy

VV – ilustrace, výtvarné pojetí vyprávění, výtvarné dotváření textu, kulisy k dramatizaci, pomůcky do českého jazyka – domina, pexesa apod.

TV – správné držení těla, kondiční cvičení, tělovýchovné

chvilky PV – kulisy a masky k dramatizaci, příprava jídel podle receptu